

סנהדרין עו

עניין: המחזיר אבידה לכות

רש"י

וכן גדולה לקטן: והמחזיר אבידה לכות. השווה וסבר כותי לישראל ומראה בעצמו שהשבת אצדה אינה חשובה לו מלכות צוראן שאף לכותי הוא עושה כן שלא נכטווה עליהם: רזה. עובדי

קידושין לט:

אחר אמר פה שהפיק מרגליות ילחך עפר נפק חמא רמי רב טובי בר רב קיסנא לרבא תנן כל העושה מצוה אחת מטיבין לו עשה אין לא עשה לא ורמינהי ישב ולא עבר עבירה נותנים לו שכר כעושה מצוה אמר ליה התם כ"ג כגון שבא דבר עבירה לידו וניצול הימנה כי הא דרבי חנינא כ"ג בר

רמב"ם הלכות פ"א מגזו"א ה"ג

שבת בפרהסיא אסור להחזיר להן אבדה כעכו"ם: אבידת עובר עכו"ם מותרת שנאמר אבידת אחיך והמחזירה הרי זה עובר עבירה מפני שהוא מחזיק יד רשעי עולם. ואם

רמב"ם שמונה פרקים פ"ו

ב וכאשר חקרנו דברי חכמים בזה הענין, נמצא להם שהמתאווה לעבירות ונכסף אליהם הוא יותר חשוב ויותר שלם, מאשר לא יתאוה אליהם ולא יצטער בהנחתם, עד שאמרו שכל אשר יהיה האדם יותר חשוב ויותר שלם תהיה [יותר] תשוקתו לעבירות והצטערות בהנחתם יותר גדול. והביאו בזה הדברים (סוכה נב). ואמרו כל הגדול מחבירו יצרו גדול ממנו. ולא דים זה, עד שאמרו ששכר המושל בנפשו גדול לפי רוב צעריו במשלו בנפשו, ואמרו (אבות פ"ה מכ"ג) לפום צערא אגרא. ויותר מזה שהם ציוו להיות האדם מתאוה לעבירות, עד שהזהירו מלומר שאני במבעי לא אתאוה לזאת העבירה ואף על פי שלא אסרה התורה, והוא אמרם (תורת כהנים פרשת קדושים ע"ש) רשב"ג אומר לא יאמר אדם אי אפשר לאכול בשר בחלב, אי אפשרי ללבוש שעמנו, אי אפשרי לבוא על הערוה, אלא אפשרי, ומה אעשה אבי שבשמים גור עלי. ולפי המובן מפורש ב' המאמרים בתחלת המחשבה הן סותרין זה את זה. ואין הענין כן.

ג אבל שניהם אמת, ואין מחלוקת ביניהם כלל. והוא שהרעות אשר הן אצל הפילוסופים רעות, אשר אמרו שמי שלא יתאוה אליהם יותר חשוב מן המתאוה אליהן ויכבוש את יצרו מהן, הם העניינים המפורסמים אצל כל בני אדם שהם רעות, כשפיכת דמים, וגניבה וגזילה ואונאה, ולהזיק למי שלא הרע לו, ולגמול רע למטיב לו, ולבזות אב ואם, וכיוצא באלו. והן המצות (א) ויקראו אותם קצת (חכמינו האחרונים) [חכמים הראשונים] אשר חלו חלי המדברים, מצות השכליות. ואין ספק, שהנפש אשר

בית ישי דרוש יב הערה יג

(והנה במס' סנהדרין (ע"ז ב) המחזיר אבדה לגוי, עלי הכתוב אומר (דברים כ"ט) למען ספות הרזה את הצמאה לא יאבה ה' סלוח לו. ופירש רש"י שמראה בעצמו שהשבת אבדה אינו חשובה לו מצות בוראו, שאף לגוי הוא עושה כן, שלא נצטווה עליהם עכ"ל. אבל הרמב"ם (פ"א מהל' גזו"א ה"ג) כתב הטעם, מפני שהוא מחזיק ידי עוברי עבירה. ולא פירש כפירש"י, דאזיל לטעמיה, שהמצות השכליות שפיר יש לקיימן מצד השכל